

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

An hinc hæreticorum Baptisma damnetur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83011)

to nasci paruulos, ex quo & illud vt indubitatum infert, sine sacramento regenerationis perire.

§. 5. Obijcit Calvinus. [Etiam si demus Christum hic loqui de baptismo, non tamen sic virgenda sunt verba, vt salutem in externo signo includat: sed ideo potius aquam spiritui adiungit, quia sub illo visibili symbolo quam Deus Spiritu suo vitam & salutem totus in nobis efficit, testatur atque ob- signat.]

Respondeo. Salutem nostram non includi signo, sine signo tamen non conferri, per ipsum signum, vt causam instrumentariam dari. Non includit, non alligat virtutem uiam rebus ipse creator, sed quod sua sola potentia pollet, id opera creaturae efficit.

Ex aqua renascimur & Spiritu sancto. Aqua igitur etiam causa est renascendi. Iacobus Andreas Lutheranus ita definit. [Est, inquit, organum & instrumentum per quod in sanguine Christi virtute Spiritus sancti a peccatis absoluiur, regeneramur, renouamur.] Neque id negare se Beza in respons. ad acta proficitur. [Deus bone, quo tandem homines abripit rixandi libido: Num enim, quæso, organum siue instrumentum esse negamus aquam baptismi, quam illam esse dicimus signum visibile diuinitus ordinatum, quo menti nostræ representatur verus ille pro nobis effusus sanguis, non vt inane spectaculum, sed vt eius per fidem apprehensione, & spirituali applicatione, tum remissio peccatorum, tum imaginis Dei renouatio in nobis respiciantur.]

Beza instrumentum agnoscit.

§. 6. Occurrit tamen Calvinus apud Matth. 3. 11. dici baptizaturum Christum Spiritu sancto & igni. Non est ibi verus ignis, nec ergo hic aqua. Sed ignis qui ibi vocatur, non est ipsum Elementum, sed Spiritus Sanctus.

Retorqueri hoc argumentum validissimè potest. Cum enim promittit fore vt baptizentur Spiritu sancto, & igni, de solenni Spiritu sancti aduentu intelligit, vbi in igne datus est Spiritus Sanctus. Quemadmodum igitur eo tempore, & Spiritus Sanctus & symbolum eius dictum est, ita & hic de Spiritu sancto, & aqua agitur. Ignis ille seu Lux externum symbolum fuit, ita & hoc loco aqua, hoc est elementum cum Spiritu Sancto coniungitur.

Multa hereses contra baptismum.

§. 7. Mira est Sathanæ ad baptismum oppugnandum astutia; iam olim eius necessitatem Cæcilianiani negarunt. Epiph. hæres. 18. Archontici hoc sacramentum protius contempserunt, idem Epiph. hæres. 40. in sola cognitione etenim redemptionis, & iustitiæ perfectione collocarunt. Secuti sunt deinde Manichæi, Massaliani, & deinceps Pelagiani, Theopassitæ, Machometani, Albanenses, Petrosuffiani, Pseudoapostolici, Albigenes, Flagellantes, Wicleffitæ, aliique, vt mihi impudentes videantur Hæretici, qui talitæ tamque infami societate in errorum suorum colluue gaudent, ex quorum condemnatione totius Ecclesiæ sententia per feriem omnium sæculorum ad nos deuenit. Non tamen in omnibus par sacramenti contemptus fuit.

Pelagiani paruulos renasci non liberari peccato.

Pelagianorum quidam paruulos egere baptismo fatebantur, non vt a peccato liberarentur, sed in Christo renascerentur. ita Augustin. lib. 1. de peccat. merit. & remiss. cap. 18. Sed illi mouent, & aliquid consideratione ac discussione dignum videntur asserre, qui dicunt paruulos recenti vita aditos visceribus matrum, non propter remittendum peccatum percipere baptismum; sed vt

spiritalem procreationem non habentes creentur in Christo, & ipsius regni celorum participes fiant, eo modo filij & heredes Dei, coheredes autem Christi. Quos Augustinus refutat, quod sequeretur non esse Christum pro illis mortuum; nam pro solis impijs est mortuus. Illis ægritudine carentibus non esse opus medico. Quæ apud eum legi possunt.

Contra eandem hæresin disputat idem Augustinus de verbis Apost. ferm. 14. probatque inter beatos & damnatos non esse medium infantium statum.

QVÆSTIO II.

An votum baptismi sit dispositio ad iustificationem?

§. 1. Bellarmin. lib. 1. cap. 14. de iustific. probat desiderium Baptismi esse dispositionem ad iustificationem. Cum enim illud sit medium ad salutem necessarium, voluntas eius suscipiendi in eo qui saluati velit, sit necesse est. Patet concedi potest esse dispositionem ad conuersionem, & salutem, non ad iustificationem. At conuersio ad Deum est ipsa iustificatio, aut si aliter accipias, est actus quem iustificatio consequitur.

Fruolium porro est, quod obijcit Simonem Magum baptismum petisse, nec tamen dispositum ad iustificationem: cum Petrus eum baptizatum excreetur. Non est tibi pars in verbo hoc, quia cor tuum non est rectum, &c. Et Iudæus ille veterator apud Socratem, qui Christianam fidem simulans pecunia confluente gratia sequi desiderauit & accepit baptismum, num dici potest fuisse dispositum ad iustificationem? Simonem non modo dispositum, sed etiam iustificatum credimus. Credit enim & baptizatus est. Certe dispositus fuit ad iustificationem cum credit. Iudæus ille apud Socr. lib. 7. cap. 17. desiderio baptismi ad maiorem nequitiam dispositus fuit. Nos de eius desiderio loquimur, qui sincere, ex lege Christiani, & fide baptismum suscipit, non de illorum improba impostura, qui baptismi profanatione auaritiæ seruiunt. Nequior autem Iudæo impostore est, qui ideo rectam voluntatem Cathæchumenorum ad baptismum anhelantium, atque in Ecclesiam ingredi cupientium, negat dispositionem esse ad iustificationem: quia hypocritis & simulatio sacramento abutentium, non sit dispositio. Iudæi fallacia, ne ad conuersionem quidem & salutem dispositio fuit: quod tamen sincero desiderio mediorum aduersarij concedit.

QVÆSTIO III.

An hinc Hæreticorum baptisma damnatur?

§. 1. Nemesianus baptismum hæreticorum damnatum a Christo existimauit: sed respondet Augustin. lib. 6. de baptismo contra Donatistas. cap. 11. 12. Iam vero quod Dominus ait: Nisi quis renatus fuerit ex aqua & spiritu, non potest introire in regnum Dei, quod enim adiuues ad id quod putat, omnino non video. Aliud est enim omnis qui intrabit in regnum celorum prius nascitur ex aqua & spiritu, quia nisi renatus fuerit ex aqua & spiritu, non intrabit in regnum celorum: quod utique falsum est. Nam & Simon ille magus natus erat ex aqua & spiritu, & tamen non intravit in regnum celorum. Sic fieri in regnum potest vt hæreticis etiam contingat. Aut si non nasci in regnum ex spiritu, nisi qui veraci conuersione mutatur, omnes celorum

quis seculo verbis & non factis renunciant, non tunc de spiritu sed ex aqua sola nascitur, qui tamen & intus Teste Cypriano sum. Necessè est enim ut vnum de duobus concedatur: aut illi qui fallaciter saculo renunciant, nascuntur de spiritu, quantum ad perniciem, non ad salutem; atque possunt & heretici: aut si illud quod scriptum est: Sanctus enim Spiritus dissoluit effugiet factum, etiam ad hoc valet ut fallaciter seculo renunciantes, non nascantur de spiritu, potest quis baptizari aqua, & non nasci de spiritu.

Qui igitur lubens volens hereticorum confortio, & baptismo sese ablui permiserit, Spiritu non renascitur repugnante peccato. Si quis infans, vel infans baptismum eorum suscepit, Spiritu renascitur. Quia sacramentum Domini non euacuat infidelitatis ministrum.

QVÆSTIO IV.

An anima per aquam regeneratio, eam ostendat esse corpoream?

S. I. N Ecdum peruersarum interpretationum. Tertul. lib. de anima; animam corpoream docuit. & Vincentius Victor, ideo baptismo probare conabatur, ut est apud August. lib. 2. de anima & eius orig. ad Petrum Presbyterum: Non vis, inquit, animam ex carne peccati contrahere valetudinem, ad quam vicissim sanctificationem videas transire per carnem, ut per ipsam repararet statum, per quam perdidit meritum? Aut nunquid quia baptismo corpus abluatur, non transit ad animam vel spiritum, quod creditur conferri per baptismum? Merito ergo per carnem, priscam reparat habitudinem, quam visa fuerat paulisper amisisse per carnem, ut per eam incipiat renasci, per quam meruerat inquinari.

Plures tamen videtur ille cumulat errores. Nam animam ante corpus habuisse statum aliquem & meritum, arbitrat. Deinde habuisse habitudinem antiquam, seu statum laudabilem.

Ut verbo breuiter respondeamus: constitutum est, eadem prorsus argumentandi ratione consequi, nec sanguine Christi, nec passione illius animam nostram expiari, cum Spiritus sit, sanguis autem corporeus. Non possunt corpora suapte vi & efficentia in spiritum agere, possunt autem Dei omnipotentia illis venire. Quomodo alio loco contra Caluinitas dictum est.

QVÆSTIO V.

An baptizatus sit de salute certus?

S. I. A Lius etiam error est Lutheranorum. Qui ex eo quod baptizati sunt, certitudinem sine fiducia speciale habere se putant: ita in colloq. Mompel. p. 471. Iacobus Andreas. Argumentum est. Nisi quis renatus sit ex aqua & spiritu Sancto non intrabit in regnum colorum, ego renatus sum. Intrabo igitur.

Respondeo. Hoc in discursu diligentissime quædam esse perpendenda. Primum Lutheranum illum, ut se vocabat Papam, in hoc toto pectore incambere, ut consoletur suos, hoc est, ita conieciatur, ut certo illis persuadeat, ipsos fore saluos, nulla peccata ob stare posse. Secundum, tam Lutheranos quam Caluinitas contra illam certitudinem grauissimas habere dubitationes, ut constabit ex illis, quæ ex Beza mox adferam. Tertium. Lutheranos alio vti argumento ad certitudinem securitatemque stabilendam, alio Caluinitas. Quartum. Vnicum & solum argumentum Lutheranorum esse. Baptizatus esse electus est ergo, igitur & saluus eris. Nam ut Da-

uid omnem consolationem ponit, & spem certissimam in circumfusione, nullam in vltio alio: ita & Lutherani. Deinde concludit: Nullam in eo nobis consolationem relictam esse, & relinquit, si vera est vestra doctrina de baptismo, quod non omnes baptizati in filios Dei adparentur.

Omnes igitur consolationes, omnia argumenta excludit. hic, & pagina 473. hoc argumento dæmoni insultat. Recede à me Satan, nullam partem in me habes, quia in nomine Sanctæ Trinitatis baptizatus, & vere in filium Dei adoptatus sum. Quod firmissima fide credendum mihi est, nisi totam Trinitatem mendaciter arguere, & acceptum Baptismum ociosam ceremoniam & ludibrium fuisse, dicere velim.

Idem videtur pag. 480. & pag. 481. profretur, Caluinitas, qui tantum probabilem salutis spem ex baptismo concipi posse docent, manifeste ad desperationem, perturbatis conscientis, fenestram aperire.

Quintum. Lutheranos argumentum Caluinitas omnino reicere. argumentum Caluinitas Bonus motus est. Bonos motus, sensu aut sentiam, electus igitur bonus motus an sit adferre docet Iacobus Andreas pag. 471. Quomodo igitur talis conscientia erigi potest? Si enim ad illos motus in-destinatio-ternos Spiritus Sancti remittatur, quos in se non sentit, sed in contrarios: desperatio augetur, non minuitur. Et pag. 481. Pios ait ex motibus bonis nihil posse statuere, quia non modo nullos sed etiam contrarios sentiunt. Et pag. 482. firmiter demonstrat, dubium esse homini qui nullos bonos motus senserit, an sensurus sis, ideo inanem esse illam consolationem.

S. 2. Quod ad Caluinitas atinet, eos nunc mitto. Lutheranos constat ex baptismo certos esse non posse. Ideo quicquid clamitent de certitudine, omnia illa certa, cum ad veri normam ventum est, red-therani di incertissima. Nam primo dicitur; neminem, qui certi non non renatus fuerit ex aqua & spiritu posse introire in sine. regnum colorum: non autem omnes qui sic renati fuerunt, intraturos; concedunt enim multos à nouitate Spiritus deficere, & in carnis vetustatem relabi.

Quin ipsi fatentur, Saullem circumcisum egregium Spiritus Sancti donis exornatum, sed recessisse ab eo Deficere Spiritum Domini bonum, exagitatam à malo. p. 475. possunt. Simon Magus credidit & baptizatus est. nec tamen de salute certus fuit, quam nunquam consecutus est. Recte August. Tract. 6. in Ioann. Baptisma, quid illi (Simoni mago) proderat? Noli ergo gloriari de baptismo, quasi ex ipso salus tibi sufficiat. Nonne quotidie Lutherani vident à se baptizatos in Caluinitas prolabi, aut etiam ad Orthodoxam Catholicam fidem accedere, quos tamen perire illi iudicant? Non est ergo hominis mihi incogitantissimi, ex ea re securitatem sibi promittere, cum qua tot alii in exitium præcipitati sunt, non culpa baptismi, sed quia bene loci, & candidati ad antiquum spurcitarum suarum volutabrum redierunt. Fortiter Beza in respon. ad acta Momp. p. 65. hunc illis torporem excutit. Sed hoc etiam om-fo & concessio quod in baptismo postulat D. Andreas tentatus quispiam, auctore Satana, annon egregium Beza co-iftum consolatore suo ipsius argumento repule-“ uincit-“ rint? Esto D. Andrea, quod tu dicis, Fui in bap-“ tizatus, & tunc adoptatus, quum tamen dicas firmam “ rinos.

se, vel sane excidisse me sentio, annon quod vna manu mihi videris tribuere, altera mihi tutem eripis? Quorsum igitur hæc tu mihi suggeris, quæ me non modo non subleunt, verum è contrario detestandam meam ingratitude mihi magis a magis spectandam proponant?]

Vertical text in the left margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Vertical text in the right margin, likely bleed-through from the reverse side of the page.